

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldmények és hirdetések a kiadóhivatalhoz czímezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Kölesönszerzések.

A mai fejlődésnek, vagy talán jobban mondva átalakulásnak indult közgazdasági viszonyok között nagyon természetes dolog, hogy annak a közönségnek, amelynek a múlt évtizedekben alig egy-két százaléka vette igénybe a hitelt, ma már tíz-husz, — sőt nem nem tulozunk, ha a mi vidékünkre nézve azt állítjuk, hogy 50—60 százaléknál is nagyobb része fordul a hitelintézetekhez, — nem csupán azért, hogy szorult anyagi helyzetén kölcsön vett pénzzel segítsen, — de főképpen és tulnyomó részben azon célból, hogy a kölcsön vett pénzt üzleti befektetésekre, földvásárlásra, kereskedelmi s ipari berendezésekre fordítsa.

Tapasztalhatjuk, hogy a takarékpénztárak országsszerte rohamosan elszaporodtak. A vidék hiteligenyeinek lebonyolítására ezek és az újabb időben szintén nagy számmal létesült hitelszövetkezetek rendes körülmények között megfelelnek.

Ezek mellett a vidék gazda, kereskedő és iparos közönsége még is nagy mértékben tolul a fővárosban alakult nagyobb bankok és hitelintézetekhez, azon reményben, hogy ott olcsóbb kamatozásu, hosszabb lejáratu, s könnyebben elviselhető kölcsönökhöz juthat.

Mi természetesebb, mint az, hogy a közönségnek ezen fővárosi pénzintézetekhez való különös ragaszkodását, a pénzügyökhöz légiója használja ki, — ígérve a járatanl vidéki embernek hirlapokban, körlevelekben, sőt faluhelyeken dobszó utján előre közzétett napokon — szóbelileg előterjesztett csábító ajánlatokat.

Számtalan példát tudnánk felsorolni, hányan ültek fel a pénzkölcsön közvetítő ügynökök mézes-mázos ígéreteinek s hány szegény falusi ember siratja keserves nehéz munkával szerzett keresményét, amit lelketlen pénzágensnek adatok beszerzési költségei címén hiába dobott ki.

Hány ilyen becsapott ember szomorú históriája van megírva, csak a szilágy-somlyói királyi járásbíróság végrehajtási és bünyenyítő osztályánál.

Régebben, — mikor messze vidéken akadt egy jól, rosszul vezetett takarékpénztár, vagy hitelszövetkezet, — lehetett indokolni, miért fordul a közönség ezekhez a legnagyobb részben — tisztelt a nagyon kevés kivételnek — megbízhatatlan s a közönség tudatlanságából és hiszékenységből elősködő kölcsönszerző ügynökökhöz. De mai világban már a pénzben utazó közvetítőkre sem a hitelt nyújtó intézeteknek, még kevésbé a hitelre szorult közönségnek nincs szüksége.

Maradjunk csak a magunk portáján. Szilágy-somlyón itt van a Krasznamegyei Takarékpénztár, a Silvánia, Közgazdasági bank, a Középszolnokmegye zilahi takarékpénztár fiókjintézte, a Szilágy-somlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet.

Ezek a pénzintézetek mindenike úgy van szervezve, hogy teljesen szükségtelessé teszen minden közvetítő közbenjárását.

Nagyot, igen nagyot változott a világ. Mi ismerjük ezeket a pénzintézeteket bölcsőjüktől, keletkezésüktől fogva. Mi emlékezünk még, mikor vidéki intézeteinknél az a felfogás divott, hogy a közönség járjon a pénzintézetek kedvébe.

Ha kölcsönhöz akar jutni, szolgáltatasson be maga minden legkisebb adatot a vagyoni viszonyairól, telekkönyvei, kereskedelmi s ipari üzlete állásáról, — mindezeket sokszor igen nagy költségekkel.

Ma már az általános uralkodó nézet e téren nagyot változott. Az évtizedekkel ezelőtt inkább humanitárius célból megalakult vidéki takarékpénztárak, az idők során tovább fejlődve, olyan kereskedelmi, illetve üzleti befektetéssé alakultak át, amelyeknek világos célja és rendeltetése, a részvényesek vagyoni érdeke, a nagyszámban létesült új intézetek és szövetkezetek között való üzleti verseny megköveteli, hogy az intézetek járjanak a közönségnek kedvébe. Ennek természetesen kifolyása az, hogy ma már, ugy más helyeken, mint a városunkbeli nevezett intézeteknél is rendes körülmények között nincs szükség arra, hogy a hitelt kérő felek közvetítőkhöz forduljanak, vagy költséges utánjárással telekkönyvi akatokat beszerezzenek. Beszerzi mindezeket maga az intézet, minden költség nélkül, esetleg oly végtelenül elenyésző esekély költséggel, aminő mellett azt semmiféle ügynök, vagy közvetítő beszerezni nem képes.

Óva intjük a közönséget a káprázatos és soha meg nem valósítható ígéretekkel házáló pénzügyökhöz. Amit ezeknek az embereknek adnak, az mind hiábavaló, kidobott pénz.

Akinek pénzre van szüksége, ne adja magát tutor kézre, hanem forduljon közvetlenül a pénzintézetekhez, ahol ha a folyamodónak hitelviszonyai megengedik, minden bizonnyal pénzhez jut és pedig biztosabban, mint a közvetítő pénzágensnek útján. Mert csak természe-

tes, hogy minden pénzintézet több hitelt kell, hogy adjon a saját tisztviselői által beszerzett adatoknak, mint a kizárólag saját érdekében fáradozó pénzágens adatainak.

A pénzkölcsön kieszközlésével üzérkedő ágenseknek legnagyobb és legbiztosabb aratása a szegényebb néposztály körében, azoknál a megszorult emberek-nél fordul elő, akiknek kevés vagyonykájok már részint magán, részint takarékpénztári adósságokkal tul van terhelve. Ezeket a szegény embereket, akik rendesen a műveltségnek is alacsonyabb fokán állanak, mézes-mázos beszédekkel, fényes ígéreteik és biztatásaikkal behálózák és legtöbb esetben ahelyett, hogy segitenének szorult állapotukon, utolsó garasukat is elherdálva, még mélyebben betaszítják a nyomoruságba.

A vagyonosabbaknál is áll mindaz, amit a pénzügyökhöz bünös manipulációról elsoroltunk, — de itt még is más az eset.

A vagyonosabb osztályhoz tartozó emberek már rendszerint magasabb intelligenciával is bírnak és jobban megtudják fontolni az ő dolgaikat. És ha még is ilyen pénzügyökhöz folyamodnak, melyik legyen az, amelyiket bizalmukkal megtiszteljenek. Mielőtt reabiznák ügyeiket, jobban utána járnak, hogy olyan ismeretlen embereknek kezére ne kerüljenek, akiknek multjokban semmi biztosítékot nem találhatnak.

Ez a kérdés, ez a pénzkölcsönszerző ügynökök kérdése, ha annak kezelése rovott előéletű s általában megbízhatatlan egyének kezébe kerül, sokkal jelentősebb és sokkal nagyobb fontosságú társadalmi kérdés, mint aminőnek azt a nagyközönség általában tekinti. A kölcsönügyletekben dolgozó ágensek ki-

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája

Nyugalomnak éjszakáján.

Bolygó világok végtelenje
Ott fenn pihenni látszik csöndesen,
Miként az embereknek ezre
Álomba szenderülten ideleln.

Pedig az élet nincs meghalva,
Nem is pihen, nem is aluszik ott.
Nézz föl az égre! Meg van írva,
Látó előtt nyilvánvaló titok.

Folyik az élet, tart a küzdés,
Világok harca — szüntelen,
Kétségtelen jelek mutatják:
Győzés-bukás, — miket csak harc terem.

Sóvár vágyaktól úgy reszketnek!
Sápadt fényük, nem látod, mint remeg?
Kicsinytől nagy s nagytól a kicsiny
Irigyel fényt, rangot és helyzetet.

Egyik a mást igázni vágyik,
A mi sajátja, néki nem elég;
Haragvó tüzzel ront a másra,
S fölperzseli, vagy — önmaga elég.

Jajszó és gunyakacaj fölvaltva,
Hareról adnak hirt szakadatlanul:
Egyik lehull, más fölfelé fut,
Egy fény kilobban, más nagyobbra gyul.

Bolygó világok végtelenje
Ott fenn harccokkal van tele,
Miként az ember folyton harcol,
Még ha álomra hajta is feje.

Békességben embervilágunk
Oh, nem haladja tul a fennlevőt;
Ha alszik is, hareról van álma,
És új harchoz gyűjt — új erőt.

B. Józsa Gyula.

A művészetek kibicei.

A nagy francia forradalom sok tekintetben elcsúszott: nem nyaktillózott le minden előítéletet. Így például a kibiciség iránt még manap is előítéletesek vagyunk és felvilágosodott elmék sem átalják azt lealázó existenciának minősíteni.

Ezen itélet pedig, hogy többet ne mondjunk, szörnyen egyoldalú, mert a kibic, mint ilyen, tökéletes gentleman is lehet, ha tudniillik, befogja a száját. Fájdalom, be kell ismerünk, hogy ez csak a legtrikább esetekben fordul elő s így a kibic rendszerint rászolgál arra a lesújtó kritikára, melylyel őt a társadalmi fölfogás illeti.

A kártyajátéktól bajos volna elvitatni azt a veleszületett, természetes jogát, hogy önön kibicét kiadós grombaságokkal ne traktálja. Hisz a vérré vált kártyababona ösödiktől fogva azt tartja, hogy a kibic jelenlétével képes a szerencse finyas istenasszonyát elhessegetni. Mennyivel jogosabb azonban színházi intendánsok és igazgatók teli torokkal való kifakadása azon egyének ellen, kik kotnyeleskedéseikkel, illetéktelen beavatkozásukal szabályos ciklusaikat összeturbálják és belekottyanásaikkal gyakran a legszebb játszmákat is elrontják.

Ez egyének alatt a művészet kibicéit kell érteni, vagyis a művészek azon hozzátartozóit, kik magával a művészettel abszolute semmi lelki rokonságban nem állanak, hanem atyafiság, vagy egyéb kötelék révén botlottak a művészi légkörbe, a világot jelentő deszkák — széleikhez.

Ilyenek: a színházi mamák, papák, főrek, nővérek, unokatestvérek, sógorok, udvarlók és végül a török-szakad műpártolók. E diszes társaság a művészet államában egy egész külön államot képez saját szakállára és örökös harcot folytat a művészet általános érdekei ellen, hogy saját érdekét annál jobban kizsákmányolhassa.

Csak harcmodor tekintetében tér el egyik a másiktól. A színházi mamák például előszeretettel követik azt a sztratégemát, hogy leányaik vetélytársnőit leszólják.

A publikum gyakran értesül egy-egy művésznő magánéletéből oly apró részletekről, melyek teljességgel nem a nyilvánosság elé valók. Bizonyosra vehetjük, hogy e híreket a homályból a színházi mamák hozták napvilágra. Ez az ő zsánerük. Nyelvük egy-

folytonos erkölcsi szappan, mely a mások családi szennyesét mosogatja. Ezeknél a mamáknál mindig nagy anyag van készletben és megdöbbentő részletességgel elő tudják adni egy egész művészi generáció apró botlásait. De nemesak a hírek beszerzésében fáradhatatlanok, hanem azok kolportálásában is virtuózok. Egy színházi mama, ha az „eset” érdekesebb, egész nap látogatásokat tesz: „Hallotta kérem? Nem hallotta? Az egész város arról beszél. Pedig milyen ártatlan képe van, az ember azt hinné, hogy háromig sem tud számolni, aztán tessék. Különben én előre megmondtam, stb.”

Innen van, hogy csaknem minden neve, sebb művésznő magánéletéből egy sereg képtelen legenda forog közzájön, melyek felett maga az illető művésznő is jóízűeket kacagha fülébe jutnak.

Szathmárynérol valamikor az a hír kelt szárnyra, hogy fiatalabb éveiben két esztendőt töltött Angliában. Egy tapasztalatlan ifju konzervatorista, ki erről valamit hallott, a művésznővel társalogva, véletlenül kérdezősködik nála egy és más londoni dolog felől.

— Nemde, nagysád, remek dolog az a kristálypalota?

— Meglehet.

— Irigylem nagysádat, hogy látta . . .

— Én? Hol?

— Londonban, hiszen két évig . . .

— Ja úgy . . . persze, — mondá Szathmáryné, ki észrevette, hogy honnan fuj a szél, — csak azt sajnálom, hogy nem hoztam egy csomó angol flastromot . . .

— Angol flastromot? Minek?

— Hát például, hogy az én csacsiságát betapaszsza vele.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a szilágy-nagyfalui állami elemi iskola udvarán 1223 kor. 16 fillér költséggel egy árnyékszéknek építését engedélyezte. E munkálatra az árlejtés **folyó évi augusztus hó 18-án délelőtt 9 órakor** tartatik meg az iskola helyiségében. 2—2

Versenyezni kívánók a tervet és költségvetést ugyanott megtekinthetik.

A gondnokság.

Értesítés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Zilahon, saját házamban, Hunyadi-utca 25. szám alatt, kül- és bel-földi tűzálló fehér anyagból készült

nagy majolika kályha-raktárt

rendeztem be nagy választékban minden színben és nagyságban, a legújabb modellek szerint, a melyet a legjutányosabb árban szállíthatok.

Sütő Ferenc,
kályhakészítő Zilahon.

5—8

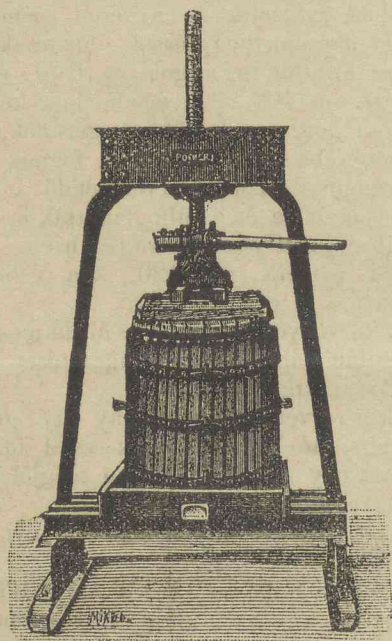
Eladó ház.

Megyeház-utca 74. számú ház, melyben egy jó forgalmu üzlethelyiség is van, szabad kézből 3—3

örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonos özv. báró Györffy Adolfnéval Szilágy-somlyón.

„HERCULES” szőlősajtó.

Felülnyomása „m o b i l” szerkezettel.

Felülnyomása „m o b i l” szerkezettel.

A must nem érintkezik vasrészekkel s ez által a bor nem feketedik meg. Ezen egészen vasból készült, folytonosan működő kettős nyomású, könnyen kezelhető **szőlősajtók** a legjutányosabb árért kaphatók

POSNER I. gépgyárában
Szilágy-somlyón. 2—6

165—1907. utibiz. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi június hó 25-én megtartott árlejtés eredménye nem vezetvén, a Szilágy-somlyó—lomperti vicinális utvonalon a Somlyó-györteki bejáró uton szükséges 1 drb 16 méteres nyílású kőellenfal, vasgerenda szerkezetű Krasznahid építésére 8773 korona 45 fill. költségelőirányzati árban hivatalos helyiségben **folyó évi augusztus 12. napjának d. e. 9 órájára** újabb árlejtést hirdetek.

Az árlejtési feltételek, terv és költségvetés hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok a költségelőirányzati ár 10%-át tevő készpénz, vagy óvadékképes értékpapir csatolása mellett az irt időig hozzám a hirdetett műtárgyra önállóan, sem pedig más utasított munkálataival együttesen adandók be.

Szilágy-somlyó, 1907. évi július 24.

2—2

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

168—1907. utbiz. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi június 25-én megtartott árlejtés eredményre nem vezetvén, a zálnoki fürdői vicinális utvonalon a Kisderzsida vasúti állomáshoz vezető útrészen lévő 1. számú 4 méteres nyílású kőfal vasgerendás ártéri hid építésére 1969 korona 86 fillér költségelőirányzati árban hivatalos helyiségben **folyó évi augusztus hó 12. napjának d. e. 9 órájára** újabb árlejtést hirdetek.

Az árlejtési feltételek, a terv és költségvetés hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok a költségelőirányzati ár 10%-át tevő készpénz, vagy óvadékképes értékpapir csatolása mellett az irt időig hozzám a hirdetett műtárgyra önállóan, nem pedig más utasított munkálataival együttesen adandók be.

Szilágy-somlyó, 1907. évi július 24.

2—2

Nagy Gyula,
főszolgabíró, csoportelnök.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a gépgyári üzletem folytatását apám előhaladott kora és elbetegesedése folytán, valószínűleg már folyó évi november hó 1-én beszüntetem és azt egy társas cég, a kötelezettségem fenntartása mellett tovább fogja folytatni.

Addig is tehát, míg a sok gépem készlete tart, azokat nagymérvű árendamennyel és kedvező fizetési feltételek mellett kívánom elárusítani, sőt hálából, mivel üzletem 40 évi fennállása óta pártolták, a javításokat is meglepő olcsó árért akarom eszközölni.

Gépraktáramban vannak: nevezetesen: gőzgépek, lovas és kézi cséplők, rosták, trieurók, ekék, boronák, répa és szecskavágó gépek, szőlőprések, tüzi és kerti fecskendők, szivattyúk és minden fajta vízvezetéki és gázcsövek, mosó és pálinkafőző üstök, a legmegbízhatóbb saját gyártmányu acetilén gépek, minden egyéb technikai dolgok és gépi pótrészek. 2—3

Addig is kérve további pártfogásukat.

POSNER I.

réz-, gép- és ekegyár Szilágy-somlyón.

Eladó ház.

Szilágy-somlyón, a Magura-utcában levő **házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó.** A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter hosszúságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocsizsin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, cseréppel fedett tengeri görő, alatta kőből kiakartott szentély, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esőviztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

167—1907. utibiz. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi június hó 25-én megtartott árlejtés eredményre nem vezetett s így a zoványi fürdői vicinális utvonalon Kársztelek község belterületén szükséges 2 darab 4 méteres nyílású vasgerenda szerkezetű, kőellenfalú hid építésére egyenként 1466 korona 06 fillér költségelőirányzati árban hivatalos helyiségben **folyó évi augusztus 12. napjának d. e. 9 órájára** újabb árlejtést hirdetek.

Az árlejtési feltételek, terv, költségvetés hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok az irt időig, a költségelőirányzati ár 10%-át tevő készpénz vagy óvadékképes értékpapir csatolása mellett hozzám a hirdetett műtárgyakra önállóan, s nem pedig más utasított munkálataival együttesen adandók be.

Szilágy-somlyó, 1907. évi július 24.

2—2

Nagy Gyula,
főszolgabíró, csoportelnök.

Könyvnyomdánkban

egy jó házból való fiu tanulól azonnal felvétetik.

Középszolnokmegye-zilahi takarékpénztár r. t.
Főintézet : ZILAHON. Fiókinézetek : Szilágy-somlyón. Tasnádon.

A Középszolnokmegye-zilahi Takarékpénztári Részvénytársulat Igazgatósága

ezennel közhirrre teszi, hogy a régi és új állandó

betétek kamatlabát

1/2 %-kal felemelte.

Egyidejűleg ajánlja a
tőkegyűjtés és takarékos-
ság fejlesztésére kiválóan
alkalmas

**Házi
takarékperselyeit,**

melyek az ismertetésüket
tartalmazó prospektusok-
kal együtt díjtalanul bo-
csáttnak a közönség
használatára.

Alap- és tartaléktőkék 1.000.000 korona.

166—1907. utibiz. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évi június 25-én megtartott árlejtés eredményre nem vezetvén, a Szilágy-somlyó—széplaki vicinális utvonalon Szilágy-somlyó város határán lévő 1. 2. számú hidak tartó és hordgerendái, valamint karfáinak javítására köbméterenkénti egységárak szerint hivatalos helyiségben **folyó évi augusztus 12. napjának d. e. 9 órájára** újabb árlejtést hirdetek.

Az árlejtési feltételek, a terv és költségvetés hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok az ajánlati ár 10%-át tevő készpénz vagy óvadékképes értékpapir csatolása mellett, az irt időig hozzám, a hirdetett munkálatra, önállóan, nem pedig más utasított munkálataival együttesen adandók be.

Szilágy-somlyó, 1907. évi július 24.

2—2

Nagy Gyula,
főszolgabíró.

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme. Hogyan, hol és mikor hirdethető legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.,
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

